

Märt Mürk
mart.murk@hedman.legal

Teie: 22.04.2026

Meie: 05.05.2026 nr 2-2/332-2

Vastus selgitustaotlusele

Lugupeetud Märt Mürk

Vastame Teie selgitustaotlusele nimeseaduse kohaldamise praktika kohta.

Siseministeerium peab nime muutmise statistikat otsuste, mitte avalduste alusel. Seega ei ole võimalik vastata küsimustele, kui palju on esitatud taotlusi nimeseaduse § 17¹ lõike 1 punkti 5 alusel või kui palju sel alusele esitatud taotlustest on rahuldatud. Uue nime taotleja märgib avalduses soovitud nime ja esitab nime muutmiseks põhjuse, kuid ei vali menetluse õiguslikku alust. Avalduse menetlemise aluse määrab ametnik.

Perioodil 1. jaanuar 2020. a - 31. detsember 2025. a tehti perekonnanime muutmiseks kokku 8992 otsust, nendest § 17¹ lõike 1 punkti 5 alusel 325 otsust.

Viidatud sätte alusel otsuste tegemisel on „tegelikus kasutuses juurdunud perekonnanime“ sisustatud kui nime, mis on rahvastikuregistris isiku nimena kirjas ning millega on isikule antud dokumendid, sh isikut tõendavad dokumendid, mille väljaandja kasutab rahvastikuregistrisse kantud isikunime. Selle vastandina nähakse isikunime, mis on algne ehk sünnidokumendis. Kokkuvõtvalt – sätet on rakendatud, kui isiku perekonnanime kirjalpilt sünnidokumendil erineb kantavast, rahvastikuregistrisse märgitud nimest. Seega kõige olulisemaks isikunime allikaks on peetud sünnidokumenti ning viidatud sätte alusel tehtud otsusega on korrastatud isiku andmed, antud kantavale perekonnanimele korrektne alus.

Sätte rakendamisel on olnud oluline isiku perekonnanime eri kujul dokumenteerimine, mis on võinud tekkida põhjusel, et aegade jooksul on dokumente täidetud käsitsi. Näiteks võib sünniakti kantud perekonnanime Laulumaa asemel passi ja edaspidi rahvastikuregistrisse olla kantud perekonnanimi Lauluma, nimekuju muutumine on seega juhuslik, eksimuslik. Teiste rahvuste nimedes võib erinev kirjalpilt tekkida eri ümberkirjutusreegleid rakendades, näiteks vene nime Гыцев on võimalik ümber kirjutada Gussev või Gusev.

Sätet on rakendatud olukordades, kus Politsei- ja Piirivalveamet on isikule uue isikut tõendava dokumendi vormistamisel kontrollinud isiku sünninime ning avastanud erinevuse kantavast nimest. Selline töökorraldus on kehtinud aastaid ning arvestades, et uut isikut tõendavat dokumenti on vaja taotleda iga viie aasta tagant, on viidatud sätte alusel perekonnanime

muutmiseks õigustatud isikud enamikus välja selgitatud ning nende andmed rahvastikuregistris korrastatud.

Praktikas ei ole olnud vajadust sisustada eraldi mõistet „vastab käesoleva seaduse nõuetele“, sest sätte alusel saab anda isikule perekonnanime, mida ta juba kannab, millega on talle väljastatud isikut tõendavad dokumendid. Kantava perekonnanime puhul ei saa tekkida küsimust, kas see vastab seaduse nõuetele, kantavat perekonnanime ilma isiku taotluseta muuta ei ole võimalik.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Enel Pungas
rahvastiku toimingute osakonna juhataja

Ulvi Kloor 6125168
ulvi.kloor@siseministeerium.ee